

tral Virksomhed, som har bidraget til, at de Indskud, man i gamle Dage kunde faa fat paa over hele Landet af de mindre Virksomheder, kunne blive samlede og komme ud igen. Sparekasserne danne paa den Maade en Slags Grundvold for en meget stor Del af vort Prioritetsvæsen, og derfor har Staten begunstiget denne. Her er jo ikke Tale om noget Forbud for Bankerne mod at gøre Dit eller Dat, her er kun Spørgsmaal, om man fra Statens Side skal begunstige den Slags Konkurrence mere, eller om man gennem Sparekasevirksomheden skal se at faa Pengene over til den raske Omsætning eller paa andre Maader end den, Sparekasevirksomheden ellers har begyndt paa, og da ere vi fra vor Side enige om, at naar Staten træder op paa den Maade, handler den i fuld Overensstemmelse med, hvad Statsmagten hidtil har gjort, idet den nemlig søger at værne om, at der kan vedblive i den Henseende at være stabile Forhold her i Landet. De mange Smaakapitaler, som Sparekasserne ere blevne Centraler for, ere jo dem, som staa ude som de mange Millioner i Prioriteter, nogle i Byerne, men maaske mest paa Landet, og det, som vi særlig skulle sætte Pris paa i vor Tid, det er jo, at vore Prioritetsforhold ere saa sunde og stabile som vel muligt, og det er ogsaa det, man særlig fra Tingets Side maa tænke paa, hvad der muligvis kan gøres for at beholde Stabiliteten paa dette Omraade, dels fordi vi for Øjeblikket have Skatter paa Hartkornet, dels fordi Tinget med Fremtiden for Øje maa tænke paa, at der kan være Tale om at lægge ny Skatter paa Ejendomme. Derfor synes vi, at dette Lovforslag er et fornuftigt Lovforslag, der, som ogsaa det ærede Medlem for Frederiksberg udtalte, vil styrke de Forhold, som Staten maa bygge paa, og som Staten ogsaa, f. Eks. efter Udvalgsflertallets Mening i Skatteudvalget, fremtidig vil bygge paa, nemlig at have de faste Ejendomme som Grundlag for et Skattesystem. Vi Landmænd sværme altsaa ogsaa for en saadan Stabilitet. Naar man stundom fra andre Sider roser os, naar det passer i deres Kram, fordi vi kunne virke og eksportere saa meget og med vore Varer kunne optage Konkurrencen paa andre Steder, saa er det jo ogsaa nødvendigt, at vi have et solidt og sikkert Grundlag, og naar vi f. Eks. arbejde under strengere Forretningsforhold end vore Konkurrenter i Udlandet, bliver det os selvfølgelig vanskeligere. Derfor bør Staten gøre, hvad den

formaar, vel at mærke ikke ved Forbud, men ved at skænke sin Begunstigelse til den Side af Pengevirksomheden, som særlig maa styrke baade vore Prioritetsforhold og derigennem ogsaa vore Arbejdsforhold paa Landbrugets Omraade, og derfor synes vi, at dette Lovforslag netop er, som vi ville have det. Jeg ønsker derfor, at det maa blive fremmet saa hurtigt som muligt, og naar ærede juridiske Medlemmer ville se med Velvillie paa det, maa det vist ogsaa kunne gaa hurtigt igennem, selv om der skulde foretages en eller anden lille Redaktionsændring deri.

Der er saa blevet talt om, at dette, at der skulde fastslaas en Maksimalrente, var noget nyt, uagtet der har været tænkt derpaa tidligere. Den Gang, da Sparekasseloven i 1880 var til Forhandling, tænkte man paa at slaas en bestemt Rente fast, ikke en bevægelig Rente. Spørgsmaalet om Maksimalrenten var altsaa oppe, det blev berørt, men Tanken var ikke stærkt oppe. Den Maade at fastsætte en Rente, som i Aar kan være det og næste Aar det, alt efter Hensynet til de foreliggende Forhold og Situationen i det hele taget, synes netop at være meget tidsvarende. Vi leve jo ikke nær saa stille som i gamle Dage, vi bevæge os betydelig hurtigere, end vi gjorde tidligere, og derfor vilde det altsaa ogsaa være bedst, om der kunde blive en Maade, hvorpaa vi nogenlunde kunde følge med Tiden uden at gribe generende ind i de Virksomheder, som knytte sig dertil.

Naar der er talt om de forskellige Maader at sammensætte Sparekasseraadet paa, f. Eks. gennem Sognesparekasse-Bestyrrelser o. s. v., saa tror jeg, at den Maade, Forslaget har valgt, netop er den rigtige, men jeg vil for øvrigt sige, at naar der sidder saa mange dygtige Medlemmer i dette Ting, hvilke Muligheder kunde der da ikke sættes frem, hvis det virkelig blev dem, der skulde vælge Medlemmerne; jeg ser altsaa ikke, at der kunde være nogle Hindringer for en saadan Fremgangsmaade. — At tage 10 Aars Gennemsnit for Kurserne i Stedet for 3 Aars, synes jeg kan være meget hensigtsmæssigt. Vi vide jo alle sammen, at naar vi se Sparekassernes Regnskaber igennem, saa se de ikke saa godt ud, som de kunde; det ligger sikkerlig i, at Kursen yder sit ikke saa ringe Bidrag dertil. Dersom vi nu ved dette Lovforslag kunde bevirke, at Kurssvingningerne fik mindre Betydning ved Opførelserne, synes jeg, det vilde være meget